Devlet Nüshası

CAM-İŞ

Sahibi
İstanbul Şişe ve Cam Sanaii İşçileri Sendikası
Neşriyatı idare edenler:
Nevzat Şeker, Hüseyin Kara
Lütfi Ak.

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

SAYI: 31 | Her ayın 1 inde çıkar | Adres: Şişe ve Cam İşçileri Sendikası, Paşabahçe — İstanbul | 1 MAYIS 1955 | Fiatı: 10 Kuruş

Hakikat Acıdır

Yazan: Hasan TURKAY

«Ayda 900 - 1000 lira maaş alıp da bugünkü hayat pahalılığı karşısında yanıla yakıla geçinemediklerini iddia edenlere soruyorum: 120 - 130 lira ile geçinilebilir mi?»

Şu muhakkaktır ki, bugünkü hayat pahalılığı karşısında işçi olsun, memur olsun, mühendis olsun, almakta oldukları maaşlarla geçinemedikleri bir hakikattir. Hayretimi mucip olan sebep şudur: Bugün haklı olarak 900 - 1000 lira maaş alıp da geçinemediklerini yanıla yakıla söyleyen bazı kimseler servislerinde çalıştırdıkları işçilerin ayda 120 - 130 lira almalarına ne buyuruyorlar? Yoksa işçiler, çalışmıyorlar mı? Randıman vermiyorlar mı? Yaşama hakları yok mu? Bu hususta ne düşünüyorlar? Bu yarayı gördükleri halde neye tedavi etmek cihetine gitmek istemiyorlar da, yaranın genişlemesine meydan veriyorlar? Madem ki, şu müessesenin randımanını arttırmak elbirliğiyle olacağını iddia ediyoruz, niçin bazı kimselerin geçimini kolaylaştırıp, kitlenin geçimini düşünmüyoruz? Bu yaranın tedavisi için teşkilâtımız kadar mekanizmanın başında olan elemanlar da düşünüp, biraz gayret darfetseler eminim ki, çok gülünç bir manzara arzeden bu adaletsizlik kısa bir zamanda giderilecek ve bâylelikle iş yerimizde dört gözle beklediğimiz ücret adaleti temin edilecektir? Bu vesile ile âhenkli bir çalışma meydana gelecektir. Hepimizin arzusu bu değil midir? Madem ki budur. Niçin bu yola gitmiyoruz? Sanayiimizin inkişafı için çok kıymetli olan bu, seneleri neden heba ediyoruz? Ben nasıl olsa geçiniyorum, deyip de, diğerleri neme lâzım, Ahmet, Mehmet için fazla ileri gidip de durumum neye sarsılsın? zihniyetini artık bırakalım. Bazı servis şeflerinin de işçilerinin çalışmadığını iddia etmekte olduklarını da esefle öğrenmiş bulunuyoruz. Kanaatimce, işçilerin çalışmadığını iddia eden bu gibi kimselerin de çalışmadığını iddia edebilirim. Eğer servisinin çalışmadığını iddia edecek olurlarsa, bunu onların aczine vermek icabetmektedir. Benim bildiğim bir âmir, kendinden ziyade maiyetini düşünmesi lâzımdır. İcabı halinde haksızlığı ortadan kaldırmak için mesleğine güvenerek müesseseden ayrılmayı dahi göze almalıdır. İşte, böyll bir âmir yanında çalışan işçiler de seve seve çalışırlar, hattâ onun riealarını yüzde yapılması lâzım gelen bir emir telâkki ederek, normal vazifelerinin üstünde, insan takatinin fevkinde gayret sarfederler. Kendilerine her zaman hürmet ttiğim şeflerimiz bana hiç darılmasınlar. Onlar-

(Devamı 4. sahifede)

İşçilerle İşverenler Valinin başkanlığında toplandılar

İşçilerle İşverenler Vali'nin Başkanlığında toplandılar.

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği, Sendika idarecilerine bazı işverenlerin son günlerde yaptığı baskıyı arttırması ve işçi temsilcilerinin sık sık işten çıkarılmalarını protesto etmek için bir miting müsaadesini istemiş, sayın Vali, şikâyet edilen iş verenlerle meseleleri karşılıklı konuşmayı miting'den evvel uygun bulmuştur.

22.4.955 Cumartesi günü saat 10 da vilâyet toplantı salonunda işverenlerle miting tertip komitesinin müştereken sayın valinin huzurunda yaptıkları toplantıda, İşçi Temsilcileri, Sokoni Vakum, Tekstil ve Madeni eşya iş kollarında yapılan baskıları vesaik, hadise ve vakâ göstererek izah ve ispat etmişler.

Ve çıkarılan işçilerin işe iadesini istemişlerdir.

İşverenler de bu iddiaları, kısmen kabul, kısmen de haber dar olmadıklarını beyan etmişler.

Badema bütün itilâfları sendika temsilcileri ile kotarmayı arzuladıklarını, kendilerinin de itilâfları anlaşma sureti ile müspet bir neticeye bağlamalarının menfaatleri icabı olduğunu izah etmişlerdir.

Her iki tarafın da iddia ve mütalâalarını meczeden Sayın vali, sendikanın işverenlerce tanınmasının kanuni bir zaruret olduğunu;

Sendikaların iktisadi ve içtimaî bünyemizde mühim vazife ve rolleri olduğunu, sendikalara başkı yapmanın iktisadî düzene hürmetsizlik ifade ettiğini; Bu vilâyette sendikalara baskı yapıldığını kat'iyen arzulamadığını ve bu baskıları müsamaha ile karşılamayacağını beyan etmiştir.

Bu müzakere sonucunda İstanbul Sendikalar Birliği miting tertip komitesi, müzakere yolu ile itilâfları halletmek üzere, şimdilik miting yapma kararını tehir etmiştir.

TÜRKİYE'DE SENDİKACILIK

Tanınmış İşçi mevzuları yazarı, Kemal Sülker uzun zamandan beri üzerinde çalıştığı Türkiye'de sendikacılık ismli eserini tamamlamış ve Sendikamızda bu kitaplardan bir miktar temin etmiştir.

Türkiye'de Sendikacılık isim li eserin muharririnin, İşçi davâlarındaki uzun mazisi ve halen memleketimizde işçi davâlarında yazı yazan muharrir içinde en bilgilisi olması hesabile, Türk Sendikaları muhiti, esere büyük alâka göstermektedirler.

Türkiyede Sendikacılık, bir tarihçe ile başlamakta Cumhuriyet devrine kadar olan işçi topluluklarını incelemekte, Cumhuriyet devrinden 1946 ya kadar olan devrenin de bir etüdünü yaptıktan sonra bugünkü Sendikacılık hayatımıza geçmektedir.

Eserin bilhassa 1946 tıdan sonraki bölümü dikkati çekmektedir. 670 kadar isim bu kitapta geçmektedir, bunların ekseriyeti halen hayatta bulunmaktadır.

270 sahifelik olan bu kitabın bedeli dört liradır.

Kemal Sülker'i Türk Sendikacılığına kazandırdığı bu eserinden dolayı tebrik eder, işçi davâlarındaki kıymetli müzaharetinin daim olmasını temenni ederiz.

N.

Çubuklu Cam Fabrikasında Mümessil Seçimi yapıldı

Çubuklu Cam Fabrikasında çalışan işçiler, yaptıkları mümessil seçiminde yeni mümessillerini seçmişlerdir.

Seçim, diğer senelere nazaran daha canlı ve heyecanlı olmuştur.

Neticede: Sendikacı arkadaşlar mümessiliği de ele almış lardır.

Kazanan mümessiller şunlardır:

Hilmi Han, Hasan Sertel ve Şükrü Yazıcı'dır.

Cam—İş: Yeni mümessilleri tebrik eder.

DUYDUNUZ MU?

İLÂN

Askerliğini yapmamış ve ilk mektep mezunu olmayanlar işe alınmayacak. Fuzulî müracaat etmemeleri rica olunur.

Personel Md.

Doğrusu çok tuhaf şey. Kanunlar fevkinde bir ilân. Amanın!... Vatandaşlar, dua etsin, aynı ilânı diğer iş yerleri de tatbik etmesin. Meğerse personel, diploma filân aradığı yok. Tavsiye kâfi.

Ne tuhaf değil mi? **L. A.**

Ege Sanayi Odası Reisi

Osman Kibar Grevin faydalı olduğunu söyledi

Sendikamızın telgrafı

İzmir İşçi Sendikaları Federasyonu, yaptığı bir toplantıda, işverenle radına konuşan Ege Sanayi Odası Reisi Osman Kibar, grevin faydalı ve lüzumlu olduğunu söylemiş ve grev birçoklarının zannettiği gibi yıkıcı değil, bilâkis kalkındırıcı bir vasıtadır, demiştir.

Hatırlarda olduğu gibi geçen İstanbul Sendikaları Birliği grevin kanunlaşması için bir kampanya açmış ve bütün Türk işçileri ve teşekkülleri bunu desteklemişti. Fakat o günlerde İzmir'den çıkan bir çatlak ses, İzmir İşçi Sendikaları Birliği Genel Sekreteri Osman Aktuğ, grevin zamanı gelmediği şeklinde abuk sabuk beyanatlarda bulunmuştu.

İzmir işçileri, bu vakitsiz öten sesi yaptıkları olgun bir toplantıda susturmuşlardır. Toplantıda bulunanlardan tanınmış iş adamı Osman Kibar da yukarda yazdığımız konuşma ile nümune bir işvereni şahsında canlandırdığını isbat etmiştir.

İşçi teşekkülleri arasında geniş bir mmenuniyet uyandıran bu konuşma, sendikamızca da memnuniyeti mucip olmuş ve İdare Heyeti, Osman Kibara aşağıdaki telgrafı çekmiştir:

Sayın Osman Kibar
Ege Bölgesi Sanayi Odası
ReRisi
İzmir

İzmir İşçileri Federasyonu toplantısında yaptığınız grev lehindeki konuşma bütün Türk işçisinin arzusuna tercüman olmuştur.

Sendikamız, şahsınızda nümune bir işvereni selâmlarken grevi sizin düşündüğünüz gibi yapıcı ve kalkındırıcı olarak kabul etmektedir. Sağ olunuz. Hürmetler ederiz.

İstanbul Cam Sanayii
İşçileri Sendikası

Cibali Şubesinin varlığını inkâr eden körlere cevap

Sait Buz diyor ki:

Geçenlerde bir işçi arkadaş bana burada Sendika yoktur, dedi. Doğrusu üzüldüm. Ben onun bu sözüne istinaden (var) diyorum, ve (vardır). Varlığını iddia ettiğim Şişe ve Cam Sanayiî Sendikasının Cibali Şubesinin Cibali Cam fabrikasının hemen bitişiğinde küçükte olsa varlığı büyük olan bir binasır (var).

Kapısının üzerinde körlerin göremiyeceği, okur yazar olmıyanların okuyamıyacağı küçük olmıyan bir tabelâsı (var).

Cam madeninin mayi bulunduğu fırın karşısında alın teri dökerek kazandığı paradan bu şübeye aidat veren Sanatkâr üyeleri (var). İstirahat saatlarını feda ederek bu Şubenin a-

(Devamı 4. sahifede)

İsmail Can diyor ki:

24.10.954 Ekim ayında Cibali şubesini, çıplak olarak teslim alan yeni idare heyetimiz, şimdi fevkalâde değilse de iyi vaziyete getirmelerinden dolayı mesai arkadaşlarını burada tebrik ederken, bu başarıların devamlı olmasını candan temenni ederim. Şubemizde bazı arkadaşlar burada sendika var mıdır diyorlar ve bilhassa eski İdare Heyetinde bulunmuş arkadaş, bize ne yaptınız diyor, cevabım, evet, Cibali'de çok çalışkan, birbirini tutan ve üyelerinin daima yardımlarına koşan samimi arkadaşlar var, ve yerlerini başka arkadaşlara terk ettikleri ana kadar da Cibali şubesinin ayakta durmasına yardımlardan asla çekinmeyeceklerdir.

Gelelim Sendika ne yaptı denilmesine, eski arkadaşın her halde, hatırlar kırk yedi seneden beri fasılasız çalışan bir iş yeri arkadaşının gayretiyle hiç olmazsa üyelerine bir takım elbise dahi tedarik etmeden aciz olursa bu işte muvaffak o-

(Devamı 4. sahifede)

Primin bütün işçiye verilmesi tahakkuk edecek mi?

İş yerimizde bir çıban başı olan prim meselesinin bu güne kadar bütün işçiye teşmil edilmemesi işçiler arasında dalma bir üzüntü ve huzursuzluk yaratmaktadır.

Bir işletmede, istihsal üzerinden verilmekte olan prim, istisna edilmeden, bütün işletmeye bağlı servis işçilerine verilmelidir. Sosyal adalet ve umumî kaidelerde buna amildir.

Bu güne kadar gelen giden U. Müdürlerin hemen hepsi az, çok bu mesele üzerinde uğraştılar ve çalıştılar. Fakat hiç birisi prim meselesini halletmek, gayesi ile değil, işçiye oyalama siyaseti takip ettiler.

Öğrendiğimize göre U. Müdürümüz Şahap Kocatopçu, prim meselesini top yekûn halletmek saikile bir komisyon teşkil ettirmiş ve komisyon çalışmalarına başlamış.

Temennimiz, bu mesele komisyonlarda uyumasın, tahakkuku bir an evvel sayın Kocatopçudan beklemekteyiz.

Viyana'da Hür İşçi Sendikası konfederasyonu 3 ncü kongresi yapılacak

Hür Dünya İşçileri Sendikası konfederasyonu önümüzdeki günlerde Viyana'da toplanacaktır. Bu kongreye, aldığımız bir habere göre Yunan işçi delegeleri bu sefer de Kıbrısın Yunanistana ilhakı hakkında bir takrir vermek suretiyle müzakere açılmasını sağlamak yoluna gidecekleri söylenmektedir.

Türk - İş Konfederasyonu bu kongreye henüz âza olmadığı için müşahid olarak dâvet edilmiştir. Hükûmetimizin müsaade edip etmeyeceği işçi muhitlerinde merakla beklenmektedir.

Siyasî bir milletlerarası meselesi olan Kıbrıs dâvası mezkör kongrede müzakere edilecek olursa hükömetimizin müsaadesiyle müşahid olarak kongreye iştirak edecek delegelerimiz Milâno'da olduğu gibi bu husustaki Türk işçisinin görüşünü bir daha tekrar edeceklerine emin bulunmaktayız.

Kıbrıs Türktür Cemiyeti

Kıbrıs Türktür Cemiyeti Genel Kurulu 27.4.955 günü M. T. T. Birliği binasında memleketin her tarafından gelen delegelerin iştirakiyle toplanmıştır. Kongreye Paşabahçe şubesi adına Nevzat Şeker ve Hasan İskeçeli iştirak etmiş ve yapılan İdare Heyeti seçiminde müteşebbis heyet tekrar seçilmiştir.

Kongrede okunan faaliyet raporunu aşağıda veriyoruz.

Muhterem kongre delegeleri, Bugün, millî dâvalarımızın başında gelen Kıbrıs meselelerini uhdesinde toplayan Kıbrıs Türktür Cemiyetinin bu ilk genel kongresini akdetmiş bulunuyoruz. Bu münasebetle kongreye katılan tekmil delege arkadaşlarımızı hürmetle selâmlarız.

(Devamı 4. sahifede)

Sağlık Bahisleri

SITMA

D. Tarık Kıratlı Dispanseri Dahiliye Mütehassısı

Malaria, Paludisme isimleri ile tanılan nöbet tarzında gelen ve dünyanın her tarafında görülen intani bir hastalıktır. Mal oria (ağır hava) demektir. Fakat hava ile hi çalâkası yoktur. Hastalık (Plozmodi) denilen Porozitlerden meydana gelir. Çeşitli Plazmodilerin tenkit ettiği bir Protazocı hastalığıdır.

Tarihçe: Hippocratı zamanından beri malûm olan bir hastalıktır. Sıtma insanlığı kemiren en büyük felâketlerden biridir. Hindistanda senede 100 milyon kişi hastalanır ve bir milyonu vefat eder. Bütün dünyada senede 2 milyon kişi ölmektedir. 1880 senesinde Cezayirde askerî hekim olan Yanaran sıtmayı bir askerin kanında eritrosit (kırmızı kürezaz) ler içinde bir takım Piğmetler görmüştür. bunların şıtmayı yapan (Plazmodiler) olduğunu meydana çıkardı.

Sonraları bunların çeşitleri bulunmuş ve nihayet İtalyalı Grossi ve İngiliz Manson Plazmodilerin siporu sineklerle geçtiğini ispat etmişlerdir.

Etyoloji: İnsanda sıtmayı tenbit eden amil (Plazmodi) lerdir.

4 türlü Plozmodi vardır:

I — Plosmodium Vivax
II — " Malaria
III — " Falcıparu
IV — " Onale

Hastalık (anaphele) denilen bir sivri sineklerle geçer, bunlar yalnız hastalığı nakil etmek değil, Porozite olgunlaşması için barınma hizmetini de görür. Plozmodi; Protoplazma ile bir nümeden ibaret bir Parazittir. İki tarzda inkişafı (evolution) u vardır.

I — Cinssiz: Evolution sıtma insanların kanında olur.

II — Cinsli: Evolution anofel denilen sinsi sineğin karnında olur.

Evolutionun gerek sinek, gerek insan kanında ne gibi sofholor geçirdiğini burada ilmî olarak izah etmek ve bir çok isimleri zikir etmek lüzumsuzdur. Yalnız, şunu söyliyelim ki sporozoitler doğruca kana karışarak enfeksiyonu tevlit ederler.

Sirayet: Plozmodileri insanlara nakil eden ara hayvan sinlara nakil eden ara hayvan sivri sineklerdir. Sivri sineklerin yalnız (anofel) cinsinin dişileridir. Küleks denilen adi sineklerin rolü yoktur. Her iki sinek arasında şu farklar vardır: Anofellerin kanatları beneklidir. Konmaları maildir. Sürfeleri şu sathına paraleldir. Yumurtaları dağınıktır. Başlarındaki Lamise ve hortumları müsavidir. Halbuki kulekslerde bunların tamamen aksine kanatları beyaz, lamiseler hortumdan kısa, konmaları salta paralel, sürfeleri suyun sathına mail, yumurtaları toplu gümeler halindedir. Anafeller yumurtalardan olgun bir hale gelmesi için sıcak mevsimlerde 8 — 10 gün, hava serin olursa 2 — 3 hafta geçmesi lâzımdır.

Anafeller uzağa ve 100 metre yüksekliğe uçabilirler, fakat nakil vasıtalarına konarak en uzak yerlere gidebilirler. Anafelin enfekte olabilmesi için kanında gamet taşıyan bir insanı sokması, lâzımdır. O halde anafellerin bulundukları mahallerde insanların meskûn olması lâzımdır. Fakat bazı müellifler insan bulunmayan topraklarda da sıtma olabileceğini iddia etmişlerdir. Afrika için bu görüş doğru değildir. Meskûn olmayan yerlerde Patojen anofeller pek çok olduğu halde hiç bir sıtma vak'ası görülmemiştir. Kış mevsiminde anofeller sonk tesiri ile tohumlarını gaip ederler. Yaz gelince tekrar insanların kanını emerek sıtmalılardan hastalığı alır ve başkalarına geçirirler. O halde dirüs deposunu insanlar teşkil ediyor demektir. Kaide olarak diyebiliriz ki: Malarya hastalığı için anofel bulunmadıkça malaryalı insanların yanında bulunmak hastalığı geçirmediği gibi, kanlarında sıtma paraziti olmayan insanlar olmadıkça anofellerden de korkulmaz.

Anofeller insanları ekseriya gece ısırır, hortumunu batırdıktan sonra kan emer ve sal yasından mahzül miktardaki sporozoitleri insana nakil eder.

Faydalı toplantılar

Türkiye Şişe ve Cam Fabrikalarının tam çalışmayı, çalışanlar ve çalıştıranlar arasında iyi bir ahenk kurmayı hedef tutan faaliyetleri müsbet olmaktadır.

Evvelce konulan teklif kutularının iyi neticeler verdiği müşahade edilmektedir.

Nisan ayı başında Umum Md ve Teknik müşavirinin iştirakile, Fabrika Teknisyen, Ustabaşı ve Postabaşılardan teşekkül eden bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantılar her ayın ilk cumartesi yapılacak ve ileride daha da şûmullendirilecektir.

Müessesenin Rasyonal çalışmasını ve mensuplar arasında samimi ve işbirliğini kuvvetlendirecek bir gaye güden toplantı geniş bir alâka uyandırmıştır.

7 Mayıs Cumartesi öğleden sonra yapılacak ikinci toplantıda İşletme teşkilâtları Organizesi ve idari cephelerile ilgili bir çok konuşmalar olacaktır.

Bu arada Primin bütün işçiye teşmili mevzuu da teklif ve münakaşa edilecektir.

Cam-İş: Müessese idarecilerini ve arkadaşlarımızı bu güzel hareketlerinden dolayı tebrik eder.

Tarihi Sahip Molla Yalısı yıktırılıyor

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikalarının malı bulunan, eski Adliye Nazırlarından sahip Mollanın yalısı bu an içinde yıkılacaktır.

Ahşap ve köhne bir halde bulunan bu binanın yerinde ve biraz geride yeni bir bina yapılacak bu bina Müdüriyet daireleri olarak kullanılacak ve şimdiki müdiriyet binası ise Lokal olacaktır.

Halen Sendikamızda bu binada bulunduğundan başka bir yere naklolunacak ve ilerde Sendika kendine ait bir bina inşa edecektir.

TEŞEKKÜR

28 Kasım 1954 Pazar günü meşum bir infilâk neticesinde aile büyüğümüz, şehit oldu. İşçiye, her sıkıntılı anlarında yetiştiği gibi, bu anda da sendika elini bizlere uzattı. Babamı Ebedî İstirahatgâhına kadar götürdükten sonra, bugüne kadar da bizlerden hiçbir maddi yardımını esirgemedi.

Bu cümleden olmak üzere biz şehit aileleri Sendika Başkanı Hasan Türkaya, Şahap Kocatopçu sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Merhum İdris Lâkçe'nin
Refikası Selime Lökçe ve oğlu Niyazi Lökçe

İşçilere giyim eşyası dağıtıldı

Her sene olduğu gibi bu, yılda Şekerbayramının yaklaşması münasebetiyle İstanbul Şişe ve Cam işçileri Sendikası, işçilere, ailelerine ve çocuklarına giyim eşyası tevzi etmiştir.

Yirmi bin lirayı aşan giyim eşyaları işçiler, arasında memnuniyet yaratmıştır.

Beykoz Deri ve Kundura İşçileri Mümessil Seçimini yaptı

Beykoz Deri ve Kundura işçilerinin 25.4.955 günü yaptıkları mümessil seçimleri çok heyecanlı geçmiş olup, neticede seçimleri kazananların hepsi de sendikacıdır.

Emin Aklıeren 924, Ömer Çolak 717, Süleyman Caymazer 702, Necmi Yılmaz 669 ve Abdullah Mergen 627 reyle mümessil seçilmişlerdir.

Altın fiatı düştü

On gün kadar evvel çıkan bedelsiz ithalât kararnamesi hükûmetçe verilen bir karar üzerine yürürlükten kaldırılmıştır. Bu kararnameni niptalı üzerine altın ve döviz fiatları dün piyasada birdenbire düşmeğe başlamıştır. Bir kaç gün evvel 67 liraya kadar çıkmış olan cumhuriyet altını 61 liraya, dolar 10 10 liradan 820 kuruşa, İsviçre Frangı ise 234 kuurştan 205 kuruşa düşmüştür. Günlerden beri piyasayı işgal eden nâhoş tesirleri görülen kararnamenin yürürlükten kaldırılması piyasada büyük memnuniyet uyandırmıştır. Esasen evvelce muntazam iş gören tacirlerle Ticaret Odası erkânı bu işin yürüyemiyeceğini ve fiatların bir miktar daha artmasından başka bir netice vermiyeceği kanatini izhar etmişlerdi.

Medenî ve ahlâki bilgiler

IV

SELÂMLAŞMAK

Selâm vermek terbiyenin açık bir nişânesidir. Selâm, yalnız birbirini tanıyanlara mahsus değildir. Bazı ahvalde yekdiğerini tanımayan bir çok simaların da birbirlerini selâmlamas ıicabeder. Selâm vermek zahmet ve masrafsız olarak yapıldığı için bunu esirgemek abestir. Çünkü; terbiyenin mahsulü addolunan selâmın ifâ olunmaması nezaketsizliği gösterir. Verilen selâm, karşınızdaki şahsın mevkii içtimaî ve memuriyetine ve sonra da bulunulan mahalle nazaran değişerek yapılmalıdır.

Kadın ve erkek selâmlaşırlarken erkeğin vücudunun belden yukarı olan kısmının veyahut yalnız başının hafifçe öne doğru eğilmesinden ibarettir. Buinhinayı erkekler, kadınlardan fazla göstermelidirler. Her kadın selâm vermenin terbiye icabı olduğunu bilir ve mukabelede kusur etmez. Bu hale itimad ederek kendilerinden mazeretlerini takdiren ziyade eğilmek beklenilmemelidir.

İki erkek birbirlerini selâmlarken başlarındaki şapkayı çıkararak selâmlaşırlar. Bir el arkada veya bir el cepte iken selâmlaşmak ayıptır. Şapkasını çıkararak selâm veren bir kimsenin velev kendinden büyük rütbede olsun selâmını almamak da ayıptır. Arkadaşlık, ahbaplık, akrabalık veya hem akran gibi müstesna hallerde her ikisi de baş eğmekle yekdiğerini selâmlıyabilirler. Fakat umumiyetle selâm, şapka çıkarılarak verilir.

Cenaze, sancak ve Reisicumhura; yürürken durarak veya otururken ayağa kalkarak selâm resmi ifa edilir ve mutlaka şapka, kolunuz uzandığı kadar aşağıda tutulur. İstiklâl marşı çalınırken veya sancak direğine sancağımız çekilirken mutlaka ayakta durarak ve hiç kımıldamadan başı sağa ve sola çevirmeden ve şapka çıkarılarak selâm resmi ifa edilir.

Bundan başka; topluluk ifade eden orduevi, kütüphane, gazino, kahvehane ve buna mümasil yerlere girildiği zaman şapka çıkarılır ve heyeti umumiye selâmlanır. Bu gibi yerlerde kimseden mukabele beklenmez.

Karısı yanında olarak giden kimse için rütbe ve mevki bahis konusu olamaz. Bu takdirde karısı yanında olan kimsenin selâmlanması lâzım gelir.

REVERANS

Yalnız balo müstesna olmak üzere diğer yerlerde bayanların reverans yapması, hemen terkedilmiş gibidir. Bir baloda kadınlar reveransı; sadece dizlerini bükmekle yaparlar. Reveransa yine reveransla mukabele etmek mecburî olduğu için bunu, tarzı edasına göre ifa etmelidir. Erkekler reveransı vücutlarının belden yukarı kısmını öne bükmekle yaparlar.

EL SIKMAK — MUSAFAHA

El sıkmak, ekseriyetle selâma terfik edilerek selâm vermenin mütemmimi telâkki olunan bir dostluk eseridir ki, umumileşmiş ve bugün bir âdet halini almıştır. El sıkmayı bazıları, dostluk bağlılığındaki kuvvet veya za'fa bir nişane addederler. El sıkmak parmakla değil, tamamiyle eli uzatmakla ve daima sağ el ile yapılır. Birisiyle müsafaha vukubulacağı zaman, şayet sağ elde bir şey bulunursa, onu süratle sol ele vermelidir. Eğer sağ elde bulunan şeyi terketmek kabil olmazsa, beyanı itizarla beraber sol el uzatılabilir.

Uzatılan ele hafifçe dokunmak saygısızlıktır. Uzatılan eli serbestçe almalı ve eller kavuştuktan sonra elini uzatan, elini verenden evvel yine elini çekmelidir. Verilen eli uzun müddet avucu içinde tutmak muvafık değildir. Bilhassa yekdiğerine samimî bir rabıta ile bağlı olmayan şahıslar için bu hal, pek çirkindir. Hele kadınların elleri el sıkışma esnasında çokça tutulmamalıdır. Karşılaştığınız bayan evli ve bilhassa aile dostunuz ise, o bayanın eli öpülür ve esasen bayan elini öptürmek için kendiliğinden uzatır. Bayan bu hareketi yapmadığı takdirde siz kendiliğinizden yapmağa kalkmayınız. Bunlara riaye tetmeyenler, muaşeret âdâbına hürmetsizlik göstermiş olurlar.

El sıkma esnasında bilekler hemen omuzlara yakın götürülür. Gözler hizasına kadar çıkarmak veyahut dirseğini çengel vaziyetine getirmek gülünç olur. İtidali kaybetmeden hâli tabiî ve serbestî dairesinde yapılan el sıkma makbul sayılır.

Erkek, hiçbir vakit bir kadına ilk defa olarak el uzatamaz. Bir

(Devamı 4 ncü sayfada)

— **Ah şu İstanbul Surları** —

Bizanstan kalma şu İstanbul surları, neler neler görmüştür.

Taht kavgaları, kadın rezaletleri, harpler, muhasaralar ve fetihler. Mamafih şimdiki harabe halinde dahi bir sürü esrarkeşleri, kumarbazları, gecekondu sakinlerini ve sırtını duvarlarına dayamış imalâthaneleri sinesine toplamış barındırıyor. Barındırıyor ve bir çok hadiselere de şahit oluyor.

Bir zamanlar; şövelyelerin, Aslan leventlerin, Gebecilerin üzerinde dimdik dolaştıkları bu surlar. Geçmişe kahretmiş gibi yıpranmış ve viraneleşmiş. Sağından solundan bacalar ve dumanlar yükseliyor. Bunlar fabrka yavruları dediğimiz imalathanelerin âlâmeti farikalarıdır.

Buralarda neler imal edilmezki; dokuma mamüllerinden tutunda, lastik ve cam eşyaya kadar herşey:

Biz dokuma ve diğer imalâthanelerde çalışanlarla yazılarımızda meşgul olacak değiliz. Onlarla alâkadar olmak için çırpınan fakat mevzuat denen fasit daire yüzünden hiçbirşey yapamıyan sendikacılar var. Biz cam sanayiinde çalışanlarla meşgul olmaya çalışacağız, fakat kendimizin de o fasit dairenin içinde ha babam dönenler arasında bulunduğumuzu itiraf ettikten sonra.

— Bir imalâthanenin çehresi ve içi —

Üstü teneke kaplı, camsız pencereleri, rutubet ve gazlardan pis bi rkoku neşreden fakat içinde cehennem fırını gibi cam eritme fırını bulunan bir bina. Binanın önünde bir yığın cam kırığı, çatı hizasında dört direk üzerine oturtulmuş bir motorin varili. Bu binanın yanıbaşında ufak fakat temiz döşeli, pencereleri camlı ve perdeli bir bina daha. İşte buralar Mehmet Sakip Yerhakkı'nın cam imalâthanesidir.

Mehmet Sakip'in cemazülevvelini karıştırmak biraz can sıkıcı olur. Onun eskiden vergi memurluğu, harp içinde karaborsacılık yaptığını, ortak olarak açtığı bir odun deposunda ortağına attığı kazık yüzünden adamcağızın kahrederek öldüğünü söylerler. Mamafih o bunların asılsız olduğu iddiasındadır. Hele karısı o asalet ve zenginliğin kendisine babadan teverüs ettiği iddiasındadır. Geçenlerde yaşlı bir işçi bu hanım için daha düne kadar Sümerbank'ta karaborsacılık yapıyordu dedi. Her neyse kimsenin geçmişi ile alâkadar olup dedikodu yapmak doğru olmaz.

"B„ MALI

Yazan: Nevzat Şeker

İşyerinde Mehmet Sakip'in güvendiği iki insan vardır. Bunlardan biri ustabaşı Murat, diğeri de hesap ve yazı işlerine bakan Nuri efendidir. Murat; bilhassa akort çalışanların mallarını patron hesabına yürütme işinde, hak istiyen işçiyi ısus - turmak veya kapı dışarı et - mek mevzularında temayüz etmiştir. Nuri efendi ise; vergi delaverelerinde, kaçak işçi çalıştırma hususlarında ve iş kanunun kaçamak noktalarını yakalamak ve tatbik etmek hallerinde ehildir. Arasıra ikisinin bir olup patrona madik oynadıkları da görülmemiş işlerden değildir.

— **İş yerinin içi ve çalışanlar** —

Mehmet Sakip Cam İmalâthanesinde resmî kayıtlara göre elli işçi çalışır. Fakat hakikatte işçi sayısı seksenden aşağı değildir. Sigorta, vergi delaveresi, işçinin kidem sahibi olmaması gibi kurnaz düşüncelerle muvakkat yahut kaçak namı altında bir kısım işçiyi istihdam ederler.

İmalât kısmının ileri gelen simalarından madenci (1) Cahit, ayırma ve ambalâj kısmından Ferhunde işçiler arasında tanınmış ve hak arama bahsinde temayüz etmiş işçilerdir.

Madenci Cahit, Şiller ustası (2) olmadan evvel madencilik yaptığı için ozamandan beri arkadaşları arasında madenci lâkabı ile anılır. Orta boylu yirmibeş yaşlarında ağır başlı ve yakışıklı bir gençtir. Defterdar taraflarında oturan Cahidin dul annesi ile birde ortamektebe giden kızkardeşi vardır. Ferhunde ile ayni semtte otururlar. Ferhundenin babası geçen yıl Cibali İnhisardan, otuz üç lira ile tekaüt olunca, baba ve küçük oğlan kardeşinden müteşekkül ailenin geçimi onun üzerine kalmıştır. Yirmi yaşlarında güzel bir kız olan Ferhundeye epey talip çıkmışsa da o aile efradının geçimini düşünerek razı olmamıştır.

Cahid ve Ferhunda işyerinin Sendika temsilcileridir. Cahit ayni zamanda işçi mümessili ve sendikanın şube idare heyeti reisidir.

Cahid ve Ferhunde işyerinin Sendika temsilcileridir. Cahit ayni zamanda işçi mümessili ve **Sendikanın şube idare heyeti reisidir.**

Cahit ilk yapılacak işçi mümessili seçiminde Ferhundenin de mümessil olması için faaliyettedir. Fakat, patron gurubu namı altında bir kısım işçiler bunların seçilmemesi için çok gayret sarfetmektedirler.

— **Bir Toplantı** —

(Sendika benim malımın ve paramın kâhyasımıdır)

Patron, Murat usta ve Nuri efendi o sabah yazıhanede oturmuşlar konuşuyorlar. Murat, birazda heyecandan olacak yüksek sesle anlatıyor.

— Dün yine merkez Sendikasından üç kişi bir müfettişle geldiler. Epey atıp tuttular. Zabıtlar filân tanzim ettiler.

— Patron, ne istiyorlar.

— Banyo yeri, işçilere elbise ve ayakkabı, Akort tarifelerine ve yövmüyelere bir miktar zam. Velhasıl olmuyacak şeyler ne varsa istediler. Patron, eh sen ne dedin.

— Ben mi efendim. Vallahi billahi zarar ediyoruz dedim.

— Patron; aferin. Sonra.

— Cam kırığı iki misline çıktı dedim. Soda yok. Yalnız soda işini sendikacılar pek yutmadılar galiba, Soda yok deyince karaborsada sattığınızı biliyoruz der gibi ters ters yüzüme baktılar.

— Peki kaçak işçi çalıştırdığımızın farkındalar mı?

— Zan edersem. Kaç işçi çalıştırıyorsunuz diye müfettiş sordu. Bende elli dedim. O vakit sendikacılardan biri, burası seksenden aşağı işçi ile dönmez, bunu zabta geçelim dedi. Sonra madenci Cahit ve Ayırmadaki Ferhunde ile de epey çene çaldılar.

— Mehmet sakip canının sıkıldığını belli etmiyerek içinden bir yaa çekti.

(Devamı var)

(12 Madenci: Şişe yapana cam madenini veren.

(2) Şillerci: Şişe yapan makinayı kullanan

Sendikalar Birliğinin 4 aylık çalışmaları

Muhterem temsilciler!

Geçen toplantımızdan bu yana sendikaların bugün içinde bulunduğu bir çok hayatî önem taşıyan ihtiyaçlarının üzerinde durmayı Birliğimiz vazife edinmiştir. Evvelki oturumumuzda sizlere takdim edilen, faaliyet programımızın dışında günün realiteleri icabı Birliğe akseden müteferrik meseleler üzerinde dehassasiyetle durulmuştur.

Memleketimizin diğer vilâyetlerine nazaran her bakımdan ileri durumda bulunan şehrimizin; işçilerini temsil eden Birliğimiz elbette ki bütün faaliyetlerinde diğer şehirlerimizdeki işçi teşekküllerinin fevkinde ve ilerisinde çalışmalarda bulunması icabeder. Faaliyetlerimizi genişletmek ve onların da bu hizmeti bizlerden beklediklerini bilerek hareket etmek mecburiyetinde olduğumuzu hissederek çalıştık. Bugün sendikaların gelişmesi ve bu isim altında bizi alâkadar eden bütün meselelerin derinliğine ve genişliğine tetkik edilmesi tekâmülümüz bakımından elzem olduğunu elbette ki takdır edersiniz. Bu yolda faaliyet gösterip muvaffak olabilmemizin yegâne sırrı kanaatimizce sendikalar arasında kuvvetli bir tesanüt ve sendika idarecilerinin birbirlerini sevmeleri ve itimat etmeleri ve birbirlerine samimî hislerle bağlanmaları ile kaim olacaktır.

Koordine çalışmaların memleketimiz işçi, işveren ve sendikaların tekâmül etmesi, iktisadî yükselişimizin hızla ileri atılmasındaki büyük önemine işaret etmeyi bile bahsetmeyi zait addederiz. Bu yönden sendikalara ve onların idarecilerine düşen ağır ve mesuliyetli vazifeleri müdrik olarak sizleri bir kere daha tesanüde, samimî sevgiye dâvet ederken bugün devletimizin Orta - Şarkta büyük mevkiine muvazi işçi teşekkülleri olarak da bu bölgeden aynı duruma ayak uydurmak mecburiyetinde olduğumuzu hatırlatırken faaliyetlerimizin özetlerini arzederiz.

A-KURULAN SENDİKALAR

1 — Branşında kurulu sendika bulunmayan P.T.T. işyerlerindeki işçileri sinesinde toplayacak olan İstanbul P.T.T. İşçileri Sendikası, işçilerin müracaatı üzerine Birliğimiz tarafından kurulmuş ve kendilerine Birliğimiz merkezinde faaliyet sarfetmeleri için yer gösterilmiştir. Müteşebbis heyete gerekli müzaheret gösterilmektedir. Bu sendika ilk kongresinde birliğimize katılma kararını verecektir.

2 — İstinye itfaiye grubu da bu konuda Birliğimize müracaatta bulunmuşlardır. Bu branşta da bir sendika kurulması için çalışılmaktadır.

B - BİRLİĞİMİZE ÜYE OLAN SENDİKALAR

1 — Av Fişeği İşçileri Sendikası,

2 — Nakliyat İşçileri Sendikası,

3 — Kontrplâk ve Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası bu çalışma devresi içinde birliğimize üye olmuşlardır.

C — FAALİYET PROGRAMI ÜZERİNDEKİ ÇALIŞMALAR

1 — Çalışma Vekâleti Teşkilât Kanununun değiştirilerek bugünün demokratik inkişafımıza uygun bir hale getirilmesi için:

a) Çalışma teşkilâtının kadro ve bütçesinin genişletilmesi,

b) Şehrimiz Bölge Çalışma Müdürlüğü kadrosunun Orta - Şark Çalışma Enstitüsü mezunları ile takviyesi için yapmış olduğumuz müracaatlarımızın semerelerini yakında elde edeceğimize inanmaktayız.

2 — İşyerlerinin işçi sağlığı ve iş emniyeti yönünden tetkik edilmesinde teklif ettiğimiz işçi, işveren, hükûmet ve hükûmet tâbibinden müşterek komite ihdası hususu için yapmış olduğumuz müracaat neticesiz kalmıştır.

3 — İş ve İşçi Bulma Kurumu ile İşçi Sigortaları Kurumunun teşkilât kanunlarının değiştirilerek bu kurumların umumî heyet toplantılarında işçi temsilcileri tarafından ileri sürülen fikirlerden de istifade edilerek değiştirilmesi hususundaki müracaatımız müsbet karşılanmış, bu yolda Vekâlette bir komitenin faaliyet sarfetmekte olduğunu öğrenmiş bulunmaktayız.

4 — İş hayatımız ilgilendiren kanunlar:

a) Bugün başta 3ğ08 sayılı İş kanunu olmak üzere iş hayatımızı ilgilendiren bütün kanunların ıslah edilmesi lâzım gelen hususları hakkında Çalışma Meclisinin almış olduğu karardan istifade edilmek üzere değiştirilmesi hususunda yapmış olduğumuz müracaatlar incelenmektedir. Bu mevzuda Çalışma Vekili ile Birliğimizi temsilen salâhiyetli vazifedarların yapmış oldukları görüşmelerde sayın Vekilin şu izahatını burada beyanla müracaatlarımızın müsbet netirelerini anlatmış oluruz kanaatindeyiz.

«Önümüzdeki kış devresinde Çalışma Meclisinin almış olduğu kararlardan Birlik ve Federasyonlardan gelen tekliflerden istifade etmek üzere iş hayatımızla alâkalı bir çok kanun tasarılarının Meclisten geçirileceğini müjdeleyebilirim.»

b) Çıkarılması istenen kanunlar: Kurulumuzun vermiş olduğu bir kararla 20 şubat 955 pazar günü birlik merkezinde üye sendikaların iştirakiyle bu konuda yapılan toplantıda ötedenberi üzerinde durulan grev kanununun bir an evvel çıkarılması hususunda bir kampanya açılmış olduğu malûmunuzdur. Birliğimizin bu faaliyeti bütün Türk sendikaları üzerinde müsbet bir tesir bırakarak takdirle karşılanmıştır. Bu toplantımızdan sonra Ankara İşçi Sendikaları Birliği, Ege İşçi Sendikaları Federasyonu, İzmir İşçi Sendikaları Birliği ve Güney İş Federasyonu ile diğer bir çok birlik ve federasyonlar faaliyet göstererek birliğimizi desteklemişlerdir. Grev Kanununun ne zaman çıkarılacağı hususunda Birliğimiz başkan vekili ile genel sekreterimiz, Çalışma Vekili ile yapmış oldukları bir görüşmede, adı geçen kanunun önümüzdeki kış devresinde Meclisten çıkarılması hususunda faaliyet gösterildiği vaadi alınmıştır. Türk - İş'de grevin Türk işçisine tanınmas ıiçin ilim adamlarının fikirlerine müracaat ettiğini ve faaliyetimizi desteklemekte olduğunu memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz.

c) İşsizlik sigortasının ihdası için İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğü yabancı mütehassısları dâvet edip fikirlerinden istifade etmek üzere bu yolda bir kanun tasarısının hazırlıklarına başlandığını müracaatlarımız neticesinde öğrenmiş bulunuyoruz.

5 — Sendika ve sendika idarecilerine baskılar

Son zamanlarda bazı işverenlerin sendika ve sendika idarecilerine yapmakta devam ettikleri baskıları Birliğimiz önemle takip etmiştir. Hükûmetimizin sendikalar üzerindeki iyi niyetlerine rağmen, az da olsa b uişverenlerin hareketleri bütün işçi - işveren muhitlerinde hiç de iyi karşılanmamaktadır. Bizler bugün yeni yeni gelişmekte olan Türk sendikalarının inkişafı için müşterek bir çalışma sistemi takibini isterken bu işverenlerin kanunlarımızın boşluklarından su iniyetle istifade etmek suretile takip ettikleri bu baskı ameliyesini nefkârı umumiyeye duyurmak ve kendilerini ikaz etmek maksadiyle 2 4nisan 1955 pazar günü saat 10 da Taksim meydanında bir açık hava toplantısı yapmağa karar verdik. Bu hususla alâkalı seçilen bir komite faaliyetine devam etmektedir.

6 — Asgarî ücret meselesi

Memleketimizde bütün iş kollarında asgarî ücretin tesbiti ile tatbiki için yapmış olduğumuz müracaat semeresiz kalmış bulunmaktadır. Bu hususun şehrimiz iş kollarında tesbiti ve tatbiki cihetine gidilmesi ve cezaî müeyyidelerin ağırlaştırılması için tekraren müracaatta bulunulmuştur. Neticeye intizar edilmektedir.

7 — Sendikalarla ilgilenme

a) Üyemiz bulunan sendikaların kuvvetlenmesi ve aynı branşta kurulu olan diğer sendikalarla birleştirilmesi hususunda çalışmalar yapılmaktadır. Bu cihet nazarı itibare alınarak, bir de nazarî olarak liste tanzim edilmiş bulunmaktadır. Üzülerek görmekteyiz ki bazı ıhtiras zebûnları sendikalar arasına nifak sokmak ve parçalayıcı hareketlere tevessül ederek, bu ihtiraslarını tatmin etme cihetine gitmeleri nefretle karşılanmakta, durum birliğimiz tarafından adım adım takip edilmektedir. Hülyalarında muvaffak olamayacaklarına kani olduğumuz bu kimselere işçi arkadaşlarımız yakın bir gelecekte lâyık oldukları dersi verecek ve onları tek başlarına bırakacaklardır.

8 — Türk - İş'in kuvvetlenmesi için sarfedilen faaliyetlerimiz

Türk sendikalarının en büyük organı bulunan Türk - İş'in her cihetten kuvvetlenmesi için birliğimiz maddeten ve mânen çalışmalarda bulunmuş ve bu konu etrafında üye sendikalarla istişarî mahiyette bir de toplantı yapmıştır. Bizlere düşen vazife sendikalarımızın üyeleri bulunan işçi arkadaşlarımızdan sendika aidatını nasıl istiyorsak Konfederasyona da o şekilde aidat taahhütlerini yerine getirmek hususunda çalışmalarda bulunmamız icabetmektedir.

9 — Sendikacı yetiştirme semineri

Sendikaların tekâmülü evvel emirde kültürel sahada inkişafına kaim olacağına inanan Birliğimiz sendika idarecilerini bu yolda yetiştirmek gayesiyle devamlı surette şehrimizde faaliyette bulunacak bir seminerin açılması hususunda İş ve İşçi Bulma Kurumu ile bu volda seçilen bir komite faaliyet halindedir.

10 — Ölen işçilerin kıdem tazminatlar ımeselesi

Ölen işçilerin kıdem tazminatlarının vârislerine verilmesi hususunda müracaat etmeden evvel takip edilecek hattı hareket hakkında hukuk müşavirlerimizden dökümanı ihtiva eden esbabı mucibeli olarak fikir beyan etmeleri istenmiştir. Neticeye göre hareket edilerek icabında işçi mebuslarımızın bu hususta kanun teklifinde bulunmaları istenecektir.

NETİCE:

Muhterem temsilciler!

Faaliyetlerimizden bazı özetleri arzetmiş bulunuyoruz. Tavsiyeleriniz ve direktifleriniz önümüzdeki çalışma devresinde bize rehber olacaktır. Üzerlerinizde taşıdığınız vazifelerin ehemmiyetini müdrik olduğunuza inanarak samimî tenkid ve tekliflerinizi bekleriz.

Hürmetlerimizle.

YÖNETİM KURULU

İyi randıman vermek için modern edavat lâzım..

Yazan: Lütfü Ak

Normal bir çalışma ile istenilen randımanı vermek için modern edevata ihtiyaç vardır. Bu mühim edevatı temin etmek için de işe gelen bi rusta evvelâ günlük imalât programına bakar, yapacağı malı öğrenir ve hemen o mala göre lüzumlu edevatı temin eder ve iş saatinde normal çalışmasına başlar.

Fakat bu lüzumlu edevatı yapmak için bir çok mühim maddelere ihtiyaç vardır. Usta, bunları postabaşısından ister. Meselâ amyant bezi, amyant ipi, amyant kâğıdı ve fonga çeliği. Bir camcının normal çalışması ile vereceği randıman bunlar sayesinde olur ki, bugün için bunları bulmamız çok zor.

YYukarıda saydığım bu mühim maddeleri müessese hariçten dövizle temin ettiği malûmdur. Son zamanlardaki döviz darlığı yüzünden temin edilememiştir. Amma karaborsada ve bazı yerlerde bulunması mümkündür. Şişeyi ve bardağı tutmak için maşa lâzım. Çünkü sıcaktır. Maşanın şişeyi tutması için amyant ipi ile sarılması lâzım ve bu ip sayesinde şişe düşmez. /şçinin eli de yanmaz. Masa üzerinde şişenin dipleri çatlamaması için de amyant kâğıdı kullanılır. Soğutmaya sevkedilen malların gövdeden çatlamamas ıiçin de çubuklara amyant bezi sarılır. İmalâtta çok büyük rolleri olan bu maddelerin bulunmaması randımanı aksatmakta, imalât hatâsının çoğalmasına sebep olmaktadır. Müessesenin hariçten ve karaborsadan temin edemediği, belki de pahalı olduğu için almak istemediği amyant ipini Goblede kesicilerden bir işçi arkadaş İstanbul'dan kendi parası ile satın almıştır. Demek oluyor ki işçi iyi randıman vermek için elindeki imkânları esirgemiyor. Fonga çeliğine gelince; bir madencinin iyi maden verebilmesi için fongasının da iyi ve sağlam olması lâzım. Eskiden kullanmakta olduğumuz çelikler en az altı ay ateşe dayanmakta idi. Bugün kullanmakta olduğumuz çelikler ise bir ay zor kullanılmakta ve çok kısa olduklar ıiçin fırının sıcaklığından kaynak yerlerinden kesilmektedir. Bu yüzden de bir tezgâhın işi yarım saat aksamaktadır. Goble servisi için çok mühim olan bu maddeler her ne bahasına olursa olsun müessese almaktan çekinmemesi lâzımdır. Çünkü iyi randıman vermek için modern edevata ihtiyaç vardır.

Kıbrıs Türktür Cemiyeti

(Baş tarafı 1 de)

Cemiyetin kuruluşu:

Muhterem arkadaşlar,

Cemiyetimizin yedi aylık faaliyet muhasebesini yapmadan önce Kıbrıs Türktür Cemiyetinin teşekkül safahatının izahını faydalı bulmaktayız.

Senelerdenberi muhtelif merhaleler kateden Kıbrıs meseleleri hepinizin malûmudur. Ancak nereden geldiği aşikâr olan Kıbrıs Rumlarının tahrikleri neticesi ve buna âlet olan Yunan hükûmeti, aramızda mevcut her türlü dostluğa rağmen, tesadüfen İngilizlerin elinde kalan Türk Kıbrıs'ta hak sahibi olduğunu iddia ederek adanın Yunanistana ilhakını temin maksadiyle hâdiseyi hükûmet olarak Birleşmiş Milletlere intikal ettirmiştir. Bu maksatla da 20 Ağustos 1954 te Kıbrıs meselesinin Birleşmiş Milletler gündemine alınıp alınmaması görüşülecekti. Bu durum Kıbrıs mevzuu etrafında henüz resmî bir görüş ve hazırlığı olmayan memleketimiz aleyhinde tecelli edebilir, bu suretle de diğer kayıplarımız arasına Kıbrıs da karışabilirdi. İşte bu sıralardadır ki, her hareketlerini takdir ve terviç ettiğimiz T. M. T. F. de Gençliğin Avrupa Kampanyası Türkiye Sekreterliği tarafından Avrupa Birliği mevzuunda kampanya açılmış ve bu kampanyaya da Anadolu gazetelerini nsahip ve başyazarları dâvet edilmişti.

Kampanya çalışmalarının hemen ilk gününde Avrupa Birliği mevzuundaki çalışmalara geçmeden evvel Kıbrıs meselesinin görüşülmesi teklif edilmiş, bu teklif gayet câzip görülerek T. M. T. F. İdare Heyetinin bir toplantı hazırlamak üzere harekete geçmesini intaç etmiştir. 22 Ağustos 1954 te tekmil İstanbul ve Anadolu gazete sahip ve başyazarlarının iştirakiyle bir toplantı yapılmış, ayrıca bu toplantıya siyasî, gayri siyasî tekmil dernek ve partilerin mümessilleri katılmıştır. Toplantıda Kıbrıs dâvasının bütün safahatı gözden geçirilmiş, Kıbrıs için takip edilecek yol tesbit edilmiştir. Üç merhalede toplanan programın bir komite tarafından tedviri de ayrıca karar altına alınmıştır. Bunun için de avukat Nevzat Karagil, Ahmet Emin Yalman, Hikmet Bil, Hüsamettin Canöztürk, Gürcan Keten. Ziya Somar, Kâmil Önal, Orhan Birgit komiteye seçilmişlerdir. Gayri resmî şekil'de teşekkül eden komite Türk umumi efkârını temsilen hükûmetle görüşmek ve Kıbrısa dair noktainazarını bildirmek istemiştir. Vâki talep üzerine 24 Ağustos 954 günü komite İstanbul vilâyetinde Başvekil tarafından kabul edilmiştir. Bu görüşme sırasında Devlet Vekili Mükerrem Sarol, Hariciye Vekili Fuat Köprülü, Maliye Vekili Hasan Polatkan da hazır bulunmuştur. Bu toplantıda Başvekilin konuşmalarından alınan ilham ile bir heyevan ifadesinden başka bir şey olmayan komitenin daha esaslı bir şekilde umumi efkârı aydınlatmak ve teşkilâtlandırmak yoluna gitmesi ve bir kanunî cemiyet haline gelmesi fikri doğdu. Bunun üzerine Ekim 1954 ün ilk günü hazırlanan muvakkat bir nizamname ile Vilâyete müracaat edildi. Yapılan küçük bir değişiklik ile komite cemiyete yerini terk etti. Böylece ilk müteşebbis İdare Heyeti 6 Ekim 1954 günü teşekkül etmiş oldu. Müteşebbis heyet de bugün karşınızda bulunan Hikmet Bil, Ahmet Emin Yalman, Hüsamettin Canöztürk, Ali İhsan Çelikkan, Gürcan Keten, Kâmil Önal ve Kemal Demirel'den ibarettir.

Müteşebbis Genel İdare Heyeti mesuliyeti üzerine aldığı günden itibaren Kıbrıs dâvasını bütün Türk milletine teşmile karar verdiği gibi milletlerarası propaganda imkânlarını araştırdı:

İdare Heyetimiz 25 Ekim 954 günkü içtimaında memlekette mevcut siyasî ve gayri siyasî teşekkülleri içine alabilecek bir teşkilât meydana getirmek gayesiyle İdare Heyeti üyelerimizden Kâmil Önal'ın Anadoluya gönderilmesine karar verdi. Kasım ayının bidayetinde seyahate çıkan arkadaşımız, Konya - Tarsus - Mersin - Adana - Erzin - İskenderun - Antakya - Yaylâdağı - Reyhanlı - Kırıkhan - Gaziantep - Kilis - Nizip - İzmir - Akhisar - Balıkesir - Mudanya - Samsun - Bafra - Gerze - Zonguldak vilâyet ve kaza merkezlerinde cemiyetin şubesini açtı. İki buçuk ay kadar devam eden bu seyahatten sonra yine arkadaşımız Kâmil Önal Küçükçekmece - Büyükçekmece - Mimarsinan - Silivri - Çatalca ve Kestanelikte birer şubenin açılmasını temin maksadiyle çalışmalarına devam etti ve buralarda da birer şubemiz açılmış oldu. Burada şunu da kaydedelim ki; cemiyetimize ilk alâkayı Kadıköylüler göstermiş ve ilk şubemiz de Kadıköyünde Sarafim Sağlamelin delâletiyle açılmıştır. Şunu da şükranla ifade etmek isteriz ki cam sanayii işçi arkadaşlarımız umum müdür ve müdürlerinin himmet ve yardımlariyle açılan Paşabahçe şubemizle Kara - gümrük ve Bakırköy şubelerimiz Kıbrıs dâvasına karşı büyük hassasiyet göstermiş, bu

(Devamı 4. sahifede)

Bu ne şaşkınlık böyle!

İlk zifaf gecesini atelde geçirmek gibi bir yeniliğe özenen kasabalı karı - koca, bu gecelerini vahim bir yanlışlığa kurban etmişler:

Kocası, otel odasında yapayalnız kalmış, yeni karısı da ilk gecesini odasını şaşırmak yüzünden başka bir bekârın odasına geçirmek kazasına kurban gitmiş!

Bir de sarhoşların şuuru bozulmaz derler, bu şuur bozukluğu değil de, yâ ne?

Böyle şaşkınlığa ağlamak bile para etmez!

Kaderle oynayan adam

Hani bir şarkı vardır, güzelin çevresi kalabalık, çirkinin ise bomboş filân olduğunu terennü meder.

Birinci, yâni güzelin saadeti demek sayılan o kalabalık ile, ötekinin, yâni çirkinin felâketi olan tenhalık, artık musavi ölçüye girecekmiş!

Zira bir adam, kader ile cenge çıkmış. Çirkin kadın diye bir şey bırakmıyacakmış.

Oldu olacak, biri de çıksın, zaman diye bir şey bırakmasın, hepimiz her dem taze, hepimiz cümbür cemaat güzel olup çıkalım şu işin içinden!

İŞÇİ ARKADAŞ
Sendikana üye ol

C A M - İ Ş

Dizildiği ve basıldığı yer: Orhan Mete ve Ortakları Yayın ve Basın Kollektif Şirketi Matbaası - İstanbul

Amerikan işçisinin kazancı

Amerikan Çalışma Vekâleti senetosunda geçen gün bir konuşma yapan işçi sendikaları başkanı Jorj Meniz «Cumhurreisi Ayzenhaverin, işçiye saatte vasati olarak ödenen 75 sentin 90 sente — 300 kuruş — iblâğı teklifini az bulmuştur.»

Sendikalar reisi vasati saat ücretinin 125 sente — 400 kuruşa — çıkarılmasını istemiştir. Sendika reisi sebep olarak şunu göstermiştir. Amerikan Çalışma Vekâleti 1951 senesinde dört kişilik bir ailenin geçinmesi için senede 3500 dolara — 10.500 Türk lirasına, ayda 900 liraya — ihtiyacı olduğu şeklinde bir istatistik neşretmiştir.

Ayrıca sendikalar reisi haftada 40 saat olan çalışma müddetinin haftada 30 saate - günde 5 saate - indirilmesini istemiştir.

Not: Amerika Türkiye'den daha pahalı ve çalışma şartları daha zor bir memleket değildir. A. F. E. Aeisi — Amerikan Federal Sendikalar birliği Reisinin istediği ücret medeni bir insanın bütün ihtiyaç ve ihtiyat meblâğını ihtiva etmektedir. Darısı bize.

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikasının Kuzu Bayramı 29 Mayıs Pazar günü

Her sene Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikalarının bir kuzu bayramı tertiplediği malûmdur.

Bütün mensupların iştirak ettiği kuzu bayramı neşeli ve eğlenceli olarak geçer ve muhitte büyük bir alâka toplar.

Bu yıl Ramazan dolayısiyle kuzu bayramı 29 Mayıs - Pazar günü Sultaniye çayırında yapılacaktır. Bayramın mükemmel olabilmesi için sayın umum Md. Kocatopçu, hazırlıklara şimdiden başlanılması için alâkalılara direktif vermiştir. Ayrıca Sendikamızın da her yıl olduğu gibi eğlence programlarını hazırlamağa başlamıştır.

Prim mevzuu hakkında

Bilindiği gibi prim meselesi, senelerden beri, hepimizi alâkadar eden bir mesele oldu.

Sebepleri, bir mal gablede imal edilir, ayırmaya gider, malı yapan adam prim alamaz. Ayırmada o malı ayıranlar yani kızlar posta başılar mutahassıslar, hûlâsa, meydancısına kadar hepsi prim alırlar.

Fakat diğer servislerdeki elemanlar primden istifade edemezler.

Fabrikanın en mühim gelir kaynaklarından biri olan asis ve fider makinalarıdır. Feder makinalarına gelince bunlar bilindiği gibi tam otomatik olarak bütün tertibatı elektrikle işler. Makine üzerindeki, otomatik kontakların bir tanesinin bozulması, ya kırılmasına sebebiyet verir, yahutta durmasına. Bu yüzden makine çalışmaz, dolayısiyle fabrikaya ziyana sebep olur. Fider motorunun ani arızası yüzünden ve fabrikada tamiri gayri tehi olmuş ve yerine yine fabrikada başka bir tertibatle yenisi konmuştur. Ve görülüyorki, bu işte herkesinde primi hak etmiş oluyor.

Keza kalıp işi herzaman fider olsun, asis makinesi olsun aynı branşta şişe çıkarıyor, zaman geliyor başka bir şişe yapıyor, bu yüzden tesviye torna atölyesindeki arkadaşlar büyük bir azimle kalıp yetiştiriyorlar. Ve primden istifade edemiyorlar, inşallar enerjik, müdürümüz Şahap Kocatopçu, bu meseleyi hakkaniyetle neticelendireceğini ümit ederek bekliyoruz.

Mustafa Efsan

Ne Sağda, Ne Solda Asfalt yolda

Azası bizim Sendikalar Birliğinin yüzde biri kadar olan İstanbul Müstakil Sendikalar Birliği namı altında bir birlik var. (Bizim aza mevcudu seksenbin, onların beşyüz.)

Bunlar geçen gün bir beyanname yayınlamışlar. (Kâğıdı ile mürekkebine acıdık.) İsmi Ne sağda nede solda doğru yolda. Bizim füzili zamanımız olmadığı için, beyannameyi okumaya fırsat bulamadık.

Yalnız ismi dikkatimi çekti. Ne sağda nede solda doğru yolda. Birader, onlar sağda veya solda değiller anladık. Doğdu yolda, kelimelerine gelince hangi doğru yolda. Seksen binin yolundan ayrılan bir kaç yüzün yolu nasıl olur. Onun hükmünü işçiler versin.

Bizim Türkây Beyannamenin başlığında ufak bir değişiklik yapmış. Onlardan birine takılıyordu.

«Ne sağda nede Solda Afsalt yolda.»

Paşabahçe Tekel İşçileri Yapı Kooperatifi Kongresi

Tekel Paşabahçe işçilerinin kurdukları yapı kooperatifi ilk Umumî Heyet Toplantısını 16. Nisan - 1955 Cumartesi günü saat 14.30 da Fabrika lokallerinde yapmıştır.

Kongre, müteşebbis heyet adına İsmail Çağlar tarafından açılmış. Yapılan divan seçiminde Başkanlığa Nevzat Şeker, Bşk. Vekilliğine Cevdet Anlı getirildikten sonra, kuruluş devresine ait malî ve idarî raporlar okunmuş ve kabul edilmiştir.

Samimi ve olgun bir hava içinde geçen kongrede idare heyetine İsmail Çağlar, İbrahim Yıllar, Orhan Dilek, Satıh Yürür, Ahmet Açıkgöz, seçilmişlerdir.

Caş-iş: İdare heyetini tebrik eder ve kooperatifin çalışmalarının hayırlı olmasını temenni eder.

Hakikat acıdır

(Baş tarafı 1 de)

dan yegâne istediğim çalışanları takdir etmeleridir. Kanun, vicdanları olmalıdır. İşçilerin bugünkü ücret durumları karşısında gayet pasif hareket etmektedirler. Her şeyi umum müdür reddediyor deyip de işçilere bu şekilde cevap vermesinler. İddialarında haklı olduklarını isbat ettikleri takdirde, benim bildiğim müsbet düşünen hiçbir umum müdür bu haklı istekler karşısında red cevabı veremez. İdealist bir âmir, maiyetini memnun ettiği günü görmek onun için en büyük mânevî bir zevktir. Bunun aksine olarak, maiyetinin her zaman müşteki olduğu bir âmirin kendinden ziyade müessese ve günden güne gelişmekte olan sanayiimize zararları çok büyüktür. Benim temennim senelerdenberi ekmek yediğim bu müessesenin günden güne inkişaf etmesidir. Düşüncelerim tamamen samimîdir. Yegâne arzum, mekanizma başında bulunan elemanların da benim gibi düşündüğü günleri görmektir.

Sait Boz diyor ki:

(Baş tarafı 1 de)

yakta durması için azda olsa bir feragat sahibi idare heyeti (var).

Yok olan tek bir şey varsa bu işçi teşekkülünün yokluğunu iddia edecek daha bir arkadaş yok.

İsmail Can diyor ki:

(Baş tarafı 1 de)

lan arkadaşlarını tenkit etmek bilmem ne derece doğru olur, bizim gayretimiz ve merkezin büyük yardımlarıyla işçi arkadaşlar lehine ufak ta olsa, yardım ve zam yapıldığının aksini kimse ispat edemez. Ben bu bakımdan işveren vekili sayın B. İbrahim Yılmaz'a idare heyeti ve Üye arkadaşların namına bizlere karşı göstermiş olduğu yüksek alâkalarından dolayı teşekkür ederim.

Son sözüm olarak Cibali'de Sendika vardır.

Ve devam edecektir.

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası Yardımlaşma Derneği

Yardımlaşma Derneği Ramazan dolayısiyle azalarına, yağ, pirinç, fasulye ve makarna tevzi etmiştir. Gıda maddeleri iyi ve ucuz olduğundan çok rağbet görmüştür.

İdare heyeti azaların para durumlarını gösterir birer cüzdan yaptırmaya başlamıştır. Halen basılmakta olan cüzdanlar geldiğinde her azaya bir tane verilecek, böylece azalar alacak ve vereceklerini bileceklerdir.

Derneğe bu günlerde girmek istiyenler çoğalmıştır. Giriş müsait ve herkesin aza olabilmesi imkânını verdiğinden Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikaları mensuplarının alâkasını çekmektedir.

Bankamızın 1955 yılı ikramiyeleri

12 adet Apartman dairesi

250.000.— (İkiyüzellibin) lira para ikramiyesi

Ayrıca:

Gurup mevduatı hesabı açanlardan her 100 kişilik gurupta 25 kişiye mutlak isabet.

1 kişiye yatırdığı paranın 3 misli.

24 kişiye 100 ve 50 şer liralık ikramiye

Gurup mevduatı olanlar da 150 lira esasına göre apartman ve para ikramiyelerine girerler.

— Her 150 liraya bir kur'a numarası

TÜRK TİCARET BANKASI

Kıbrıs Türktür Cemiyeti

(Baş tarafı 3 de)

yolda kendilerine tevdi edilen her hususu kemali ciddiyetle başarmışlar ve bugüne kadar en faal şubelerimiz olmuşlardır. Diğer taraftan bizzat Genel İdare Kurulu Başkanımız Hikmet Bil'in açılışını yaptığı Eskişehir şubemiz de Kıbrıs dâvası etrafındaki çalışmalarda esaslı başarılar göstermiştir.

Miktarı 53 olan şubelerimiz arasında Bandırma - Çorum - Tokat - Bulancak - Gölpazarı - Ankara - Diyarbakır - Ağrı - Karamürsel şubeleri de kendilerine düşen vazifeyi başarmışlardır. En son teşekkül eden Karaman şubemiz ise Kıbrıs mevzuunda çok kısa bir zamanda temayüzl etmiştir.

Muhterem arkadaşlar,

Cemiyetimiz iç çalışmalarını şubeleri vasıtasiyle çok ciddi ve hassasiyetle tuttuğunu yukarda izah etmeğe çalıştık. Ayrıca genel merkezimiz Kıbrıs dâvasını Türk milletinin nazarında daima canlandırmak amaciyle büyük külfetlere katlanarak 200.000 e yakın propaganda afiş ve puankartı bastırmış, Anadolunun her köşesine dağıtmıştır. Ayrıca küçük ebadda kâğıt Kıbrıs rozetlerinden de toplantılarda kullanılmak üzere bir milyona yakın bir miktar bastırmış ve bunları da yurdun her köşesine dağıtmıştır. Belki basit görülecek bu afiş ve puankartlar ve gerekse göğüs rozetleri Kıbrıs mevzuunun en küçüğümüzden en büyüğümüze kadar maledilmesinde çok önemli olmuştur.

Cemiyetimiz, İstanbuldaki şubeleri vasıtasiyle Kıbrıs dâvası etrafında Bakırköy - Paşabahçe - Karagümrük'te muhtelif kapalı salon toplantıları tertip etmiş ve bu toplantılar çok alâka toplamıştır. Bu arada Mersin - İskenderun - Gaziantep ve bilhassa Samsun'da yapılan kapalı salon toplantıları çok büyük heyecanlara sahne olmuş ve milletin gasbedilen ve edilmek istenen haklarına karşı duyduğu alâkanın ölçüsüz olduğu tebeyyün etmiştir.

Geçen ay memleketimize gelip Adana - Ankara - İstanbul - Balıkesir ve İzmir'i ziyaret etmiş olan 50 kız ve erkek Kıbrıslı Türk öğrenci İstanbul-Balıkesir ve İzmir'de şubelerimiz tarafından misafir edilmiş, Kadıköy şubemizle Paşabahçe şubemiz öğrencileri İstanbulda kaldıkları müddet içersindeki masraflarının büyük bir kısmını karşılamışlardır. Kıbrıslı öğrencilerin Balıkesirde ve Bandırmaya gelişlerinden faydalanan Genel İdare Kurulumuz Bandırma'da ve bilhassa Balıkesir'de öğrencilere karşı büyük bir karşılama töreni tertip etmiş ve bu vesile ile milletin Kıbrısa karşı duyduğu alâka âdeta bir miting havası içinde tezahür etmiştir. Her hususta onunla teşriki mesai ettiği T. M. T. F. nun tertiplediği 21 Nisan Kıbrıs gününe cemiyetimiz bütün imkânlariyle katılmıştır.

Muhterem arkadaşlar,

İçersinde Türk basınının büyük bir hissesi bulunan cemiyetimiz 6 ay gibi kısa bir maziye sahip olmasına rağmen, memleket efkârının büyük itimadını kazanmıştır. Bunun neticesi olarak da her türlü imkânsızlıklara rağmen Anadolu da süratle 53 şubemiz açılmıştır. Ayrıca şunu da kaydedelim ki yurdun her köşesinden, şube açmak için müteaddit müracaatlarla karşılaşmamıza rağmen bazı mülâhazalarla bu isteklere hemen cevap vermeyi uygun bulmadık. Bununla beraber Genel İdare Kurulumuz şube adetlerinin çoğaltılması için gerekli tetkik ve tahkikatı ikmal etmiş ve yeni seçeceğiniz idare heyetine bu husustaki imkânları hazırlamış bulunmaktadır. Ancak bu arada bu hususta çok titiz davranılmasını ve şubelerin mümkün olduğu nisbette partiler üstünde tutulmasını yeni gelecek arkadaşlara tavsiyeyi bir borç biliriz.

Ahlâkî ve Medenî bilgiler

(Baştarafıí 2. Sahifede)

kadınla buluşan erkeğe, kadın el uzatırsa o zaman erkek de mukabele eder. Yalnız evlenme cemiyetlerinde veya cenaze merasiminde gelin ile ebeveyninin ve müteveffanın kadın mensubinine el uzatmak câizdir. Bir de bir kadın, ilk defa olarak yanına kabul ettiği ziyaretçiye nezaket icabı el uzatır. Evli kadınların kocasının dostlarına, kendilerini ziyaret ettiği zaman ellerini uzatmaları bir âdettir. Yaşlı kadınlarla erkekler, makamı iltifatta olmak üzere kendinden küçük kadınlara veya kızlara ellerini onlardan evvel uzatırlar. Evli bir erkek de müstesna olarak bir genç kıza elini uzatabilir. Fakat bir genç erkek, buna cüret etmemelidir. Bir genç kızın pek iyi tanımadığı erkeğe karşı el uzatması câiz değildir. Bazan bunu unutan gençlerin uzattığı eli genç kız, nezaketsizlik etmemek için reddetmezse de, bu esnada lâübalilikten katiyen sakınmaları lâzımdır.

Hiçbir kimse (bayanlar müstesna) elinde eldiven varken, muhatabının elini sıkmamalıdır. Eldiven derhal elden çıkarılarak el sıkılmalıdır.

TAKDİM — TANIŞMAK

Takdim alelıtlak, tanışmadığınız biriyle tanıştırılmanıza gelen mânada kullanılan bir kelimedir. Tanışma ekseriya, sizin tanıyıp da yanınızdaki arkadaşınızın tanımadığı veya sizin tanımayıp da arkadaşınızın tanıdığı kimse arasında yapılır.

Tanıştırılmada esas (İçtimaî durumları gözönünde bulundurularak) evvelâ küçük büyüğe ve sonra büyük küçüğe takdim edilmek suretiyle yapılır. Bir kadınla tanışma halinde ise (yaş farkı gözetilmeksizin) evvelâ erkek kadına ve sonra da kadının erkeğe takdim edilmesi lâzımdır. Bu takdim merasimi, el sıkma bahsinde okunduğu şartlar dahilinde cereyan etmeli ve her iki taraf bunu, nezaket ve karşılıklı hürmet esaslarına dayanarak yapmalıdır.

Bazı ahvalde hiç tanışmadığınız biriyel doğrudan doğruya tanışmanız icabeder. Bu takdirde muhatabınızın «Kiminle teşerrüf ediyoruz?» demesine meydan bırakılmadan, küçüğün büyüğe kendini takdim etmesi lâzımdır. Takdimlerde, milleuvekili, müdür, öğretmen, avukat, tüccar, müfettiş, fabrikatör, kaptan v.s. gibi sıfat ve memuriyeti başa getirilen yapılan tanıştırmalar çok hatalı ve yanlıştır. Takdimlerde asıl olan soyadıdır, ki buna biz, büyük ad veya soyadı deriz. Bundan sonra küçük ad gelir. Memleketimizde soyadına maatteessüf henü zicabeden kıymet verilmiş değildir. Halbuki bütün dünya meden imilletleri, soyadını esas olarak kabul etmişlerdir. Birbirlerini soyadlariyle çağırırlar ve yine soyadiyle hitap ederler. (Devamı var)